

Exam. Code : 103202

Subject Code : 1053

B.A./B.Sc. 2nd Semester

PUBLIC ADMINISTRATION (Indian Administration)

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—100

SECTION—A

Note :— Attempt any **EIGHT** questions. Each question carries 2 marks.

1. What do you mean by Federalism ?
2. Write a short note on Union-State Financial relations.
3. Write two functions of P.M.O.
4. Write a short note on emergency powers of President.
5. Write down the position of Speaker in Lok Sabha.
6. Write two functions of Chief Minister.
7. Write the composition of State Planning Commission.
8. Write two features of District Administration.
9. What do you mean by Generalist ?
10. Write two functions of Divisional Commissioner.

SECTION—B

Note :— Attempt any **SIX** questions, selecting at least **ONE** question from each Unit. Each question carries **14** marks.

UNIT—I

1. Critically analyse legislative Union-State relations in India.
2. Discuss the nature of Indian Federalism.

UNIT—II

3. Critically examine the position and role of Indian Prime Minister.
4. Write a long note on Supreme Court.

UNIT—III

5. Discuss the position, powers and role of Governor.
6. Critically examine the functions and role of Deputy Commissioner in District Administration.

UNIT—IV

7. Critically examine the relationship between permanent and political executive.
8. Discuss Generalist versus Specialists.

(Punjabi Version)

ਭਾਗ-ੳ

ਨੋਟ : ਕੋਈ 8 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ।

1. ਸੰਘਵਾਦ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
2. ਸੰਘ-ਰਾਜ ਵਿੱਤੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਉਪਰ ਇੱਕ ਸੰਖਿਪਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
3. ਪੀ. ਐਮ. ਓ. (P.M.O.) ਦੇ ਦੋ ਕਾਰਜ ਲਿਖੋ।
4. ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀਆਂ ਆਪਾਤਕਾਲੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਉਪਰ ਇੱਕ ਸੰਖਿਪਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
5. ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਸਪੀਕਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਲਿਖੋ।
6. ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਦੋ ਕਾਰਜ ਲਿਖੋ।
7. ਰਾਜ ਯੋਜਨਾ ਆਯੋਗ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਲਿਖੋ।
8. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਦੋ ਲੱਛਣ ਲਿਖੋ।
9. ਜਰਨਲਿਸਟ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
10. ਵਿਭਾਗੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਦੋ ਕਾਰਜ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ—ਅ

ਨੋਟ :— ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੋਈ ਛੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 14 ਅੰਕ ਹਨ।

ਯੂਨਿਟ—I

1. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਈ ਸੰਘ-ਰਾਜ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ।
2. ਭਾਰਤੀ ਸੰਘਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ—II

3. ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਪਰੀਖਣ ਕਰੋ।
4. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਉਪਰ ਦੀਰਘ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਯੂਨਿਟ—III

5. ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਭੂਮਿਕਾ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
6. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਆਯੁਕਤ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਪਰੀਖਣ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ-IV

7. ਸਥਾਈ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਪਰੀਖਣ ਕਰੋ।
8. ਜਰਨਲਿਸਟ ਬਨਾਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਗ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

(Hindi Version)

भाग—क

नोट :— कोई आठ प्रश्न करो। प्रत्येक प्रश्न के 2 अंक हैं।

1. संघवाद से आपका क्या अभिप्राय है ?
2. संघ-राज्य वित्तीय संबंधों पर एक संक्षिप्त नोट लिखें।
3. पी.एम.ओ. (P.M.O.) के दो कार्य लिखें।
4. राष्ट्रपति की आपातकालीन शक्तियों पर एक संक्षिप्त नोट लिखें।
5. लोक सभा में स्पीकर की स्थिति लिखें।
6. मुख्यमंत्री के दो कार्य लिखें।
7. राज्य योजना आयोग की संरचना लिखें।
8. जिला प्रशासन के दो लक्षण लिखें।

9. जर्नलिस्ट से आपका क्या अभिप्राय है ?
10. विभागीय आयुक्त के दो कार्य लिखें।

भाग—ख

नोट :— प्रत्येक यूनिट में से कम से कम एक प्रश्न का चयन करते हुए कोई छः प्रश्न करें। प्रत्येक प्रश्न के 14 अंक हैं।

यूनिट—I

1. भारत में विधायी संघ-राज्य संबंधों का आलोचनात्मक विश्लेषण करें।
2. भारतीय संघवाद की प्रकृति पर चर्चा करें।

यूनिट—II

3. भारतीय प्रधानमंत्री की स्थिति तथा भूमिका का आलोचनात्मक परीक्षण करें।
4. सुप्रीम कोर्ट पर दीर्घ नोट लिखें।

यूनिट—III

5. राज्यपाल की स्थिति, शक्तियां तथा भूमिका पर चर्चा करें।
6. ज़िला प्रशासन में उपायुक्त के कार्यों तथा भूमिका का आलोचनात्मक परीक्षण करें।

यूनिट—IV

7. स्थायी तथा राजनीतिक कार्यकारी के मध्य संबंधों का आलोचनात्मक परीक्षण करें।
8. जर्नलिस्ट बनाम विशेषज्ञ पर चर्चा करें।